

Obsah

1 HISTORIE VZTAHU MEZI HYPERTENZÍ A ONEMOCNĚNÍM LEDVIN	11
2 KREVNÍ TLAK A LEDVINY	15
2.1 Regulace krevního tlaku	15
2.2 Úloha ledvin v regulaci krevního tlaku	16
3 VZTAH HYPERTENZE A LEDVIN	19
4 ÚČAST LEDVIN V PATOGENEZI ESENCIÁLNÍ HYPERTENZE	21
5 SEKUNDÁRNÍ RENÁLNÍ HYPERTENZE	26
5.1 Prevalence renální hypertenze	26
5.2 Příčiny a třídění renální hypertenze	27
6 RENOPARENCHYMATÓZNÍ HYPERTENZE	30
6.1 Výskyt a příčiny renoparenchymatózní hypertenze	30
6.2 Patogeneze renální parenchymatózní hypertenze	33
6.3 Diagnostika renální parenchymatózní hypertenze	35
6.4 Hypertenze u akutních renálních onemocnění	38
6.5 Hypertenze u chronických renálních onemocnění s normální nebo sníženou funkcí ledvin	39
6.5.1 Hypertenze u oboustranných onemocnění ledvin	39
6.5.2 Hypertenze u jednostranných onemocnění ledvin	44
6.6 Léčba renální parenchymatózní hypertenze	55
6.6.1 Nefarmakologická léčba	55
6.6.2 Renální mechanismy působení antihypertenziv	57
6.6.3 Farmakologická léčba	64
6.6.4 Invazivní léčba renální hypertenze	75
7 RENOVASKULÁRNÍ HYPERTENZE	82
7.1 Prevalence a příčiny stenóz renální tepny	83
7.1.1 Aterosklerotická stenóza renální tepny	83
7.1.2 Fibromuskulární dysplazie	85
7.2 Patogeneze renovaskulární hypertenze	86
7.3 Klinický obraz renovaskulární hypertenze	87
7.4 Vyšetřovací metody pro vyhledávání RVH	88

7.4.1 Doporučovaná neinvazivní vyšetření pro vyhledávání stenóz renální tepny	89
7.4.1.1 Duplexní dopplerovská sonografie (DDS)	89
7.4.1.2 Magnetická rezonance s angiografií (MRA)	90
7.4.1.3 Spirální výpočetní tomografie s angiografií (CTA)	91
7.4.2 Ostatní neinvazivní vyšetření pro vyhledávání stenózy renální tepny	91
7.4.2.1 Dynamická scintigrafie ledvin (DSL)	91
7.4.2.2 Stanovení plazmatické reninové aktivity (PRA)	92
7.4.2.3 Intravenózní urografie	92
7.4.3 Invasivní vyšetření pro potvrzení stenózy renální tepny	92
7.4.4 Doporučené vyšetřovací postupy v klinické praxi	93
7.4.4.1 Nemocní s podezřením na aterosklerotickou RVH a normální nebo lehce omezenou renální funkcí	93
7.4.4.2 Nemocní s podezřením na aterosklerotickou RVH a renální insuficiencí	94
7.4.5 Posouzení významnosti stenóz ledvinných tepen, vhodnosti a očekávaného přínosu revaskularizace	94
7.4.6 Specifické problémy diagnostiky stenóz ledvinných tepen	95
7.5 Léčebné postupy u RVH	96
7.5.1 Farmakologická léčba	97
7.5.1.1 Farmakoterapie ke kontrole RVH	97
7.5.1.2 Farmakoterapie preventivní	98
7.5.2 PTRA	99
7.5.2.1 Výsledky studií s použitím PTRA a PTRA s implantací stentu	99
7.5.2.2 Závěry vyplývající z klinických studií	101
7.5.2.3 Vliv endoluminální revaskularizace na funkci ledvin	102
7.5.2.4 Výskyt komplikací po PTRA a PTRA se stentem	102
7.5.3 Chirurgická revaskularizace	103
7.5.4 Výběr nemocných s významnou stenózou renální tepny pro revaskularizační léčbu	103
8 HYPERTENZE U TERMINÁLNÍHO SELHÁNÍ LEDVIN LÉČENÉHO DIALÝZOU	113
8.1 Prevalence	113
8.2 Definice hypertenze při hemodialyzační léčbě	113
8.3 Patogeneze hypertenze u dialyzovaných nemocných	114
8.4 Léčba hypertenze při hemodialyzační léčbě	116
8.4.1 Účinná kontrola objemu ECT	117
8.4.2 Farmakologická léčba	118
8.4.3 Změna způsobu hemoeliminační léčby	123
8.5 Cílový krevní tlak	124
9 HYPERTENZE PO TRANSPLANTACI LEDVINY	131
9.1 Prevalence hypertenze po transplantaci ledviny	131
9.2 Patogeneze hypertenze po transplantaci ledviny	131
9.3 Léčba hypertenze po transplantaci ledviny	133

10 HYPERTENZE A PROGRESE CHRONICKÝCH ONEMOCNĚNÍ LEDVIN	138
10.1 Hypertenze a progrese diabetického onemocnění ledvin	142
10.1.1 Renoprotektivní účinky inhibitorů ACE u diabetické nefropatie na podkladě diabetu 1. typu	143
10.1.2 Renoprotektivní účinky inhibitorů ACE u diabetické nefropatie na podkladě diabetu 2. typu	145
10.1.3 Renoprotektivní účinky AT ₁ -blokátorů u diabetické nefropatie	147
10.1.4 Renoprotektivní účinky kombinace inhibitorů ACE s AT ₁ -blokátory u diabetické nefropatie	150
10.2 Hypertenze a progrese nedиabetických onemocnění ledvin	151
10.2.1 Renoprotektivní účinky inhibitorů ACE u nedиabetických onemocnění ledvin	151
10.2.2 Renoprotektivní účinky AT ₁ -blokátorů u nedиabetických onemocnění ledvin	154
10.2.3 Renoprotektivní účinky kombinace inhibitorů ACE s AT1-blokátory u nedиabetických onemocnění ledvin	154
10.3 Specifický a nespecifický renoprotektivní účinek inhibitorů ACE a AT ₁ -blokátorů	156
10.4 Další antihypertenziva v renoprotekci diabetických a nedиabetických onemocnění ledvin	158
10.5 Cílový krevní tlak	159
10.6 Perspektivy renoprotekce	160
11 VASKULÁRNÍ NEFROPATIE	172
11.1 Definice vaskulární nefropatie	172
11.2 Hypertenzní nefroskleróza	173
11.2.1 Benigní nefroskleróza	173
11.2.2 Maligní nefroskleróza	179
11.3 Ischemická choroba ledvin	183
11.3.1 Definice, třídění a příčiny ischemické choroby ledvin	183
11.3.2 Aterosklerotická renovaskulární choroba	184
11.3.3 Ateroembolická choroba ledvin	190
Seznam zkratek	196
Studie s tematikou hypertenze a ledvin	198
Rejstřík	201